

To: [5.1.2e] [5.1.2e]@rivm.nl; [5.1.2e] [5.1.2e]@rivm.nl]
From: [5.1.2e]
Sent: Fri 7/31/2020 7:52:15 AM
Subject: RE:
Received: Fri 7/31/2020 7:52:15 AM

Beste [5.1.2e] & [5.1.2e]

Met deze mail gaan we in op de in de afgelopen week ontstane onduidelijkheid over mondkapjes en de inzichten hierover vanuit het RIVM alsmede stellen we voor om onder leiding van [5.1.2e] te verkennen hoe we vanuit het RIVM de komende maanden onze complementaire expertises beter kunnen benutten zodat we ook als één RIVM de pandemiebestrijding voort kunnen zetten, daarbij bijgestaan door onder andere de onafhankelijke wetenschappelijke adviesraad van de gedragsunit.

Mondkapjes

Afgelopen maandag ontvingen we van VWS de brief aan het OMT dd. 24 juli. Daarin werd het OMT gevraagd "de inzichten van de gedragsunit van het RIVM te betrekken om te bezien of het advies dat zij begin mei gaven over de gedragsaspecten van burgers rondom mondneusmaskers wellicht gewijzigd is gezien de huidige maatschappelijke context." In de brief van [5.1.2e] aan VWS (die [5.1.2e] via [5.1.2e] gisteren ontving) lazen we vervolgens "Het OMT heeft op verzoek van VWS de indicatie voor gebruik van niet-medische mondneusmaskers in de openbare ruimte opnieuw tegen het licht gehouden, gebruik makend van recent beschikbaar gekomen wetenschappelijke kennis en de beschikbare informatie vanuit de 'RIVM Corona Gedragsunit'."

[5.1.2e] schrijft hierover namens het OMT in zijn brief: "De Gedragsunit stelt dat recent wetenschappelijk onderzoek aantoont dat wanneer iemand een mondneusmasker draagt andere mensen juist meer geneigd zijn om afstand te houden, en dat er geen bewijs is dat mensen die een mondneusmasker dragen zelf minder fysieke afstand van andere houden." Dit verbaast ons aangezien we de memo van de gedragsunit over gedragsaspecten van mondkapjesgebruik van begin mei nog niet hadden geactualiseerd, enkel nieuwe literatuur bij elkaar hadden gezet met een eerste indruk. Vanuit collegialiteit met oog op de actualiteit heeft [5.1.2e] dit overzicht afgelopen vrijdag al met [5.1.2e] & collega's gedeeld. Vervolgens heeft [5.1.2e] ook nog een aantal inzichten en nuanceringen per mail met [5.1.2e] gedeeld. Deze week zijn we verder gegaan met de actualisatie van de memo van mei, dit ook op expliciet verzoek van VWS (mail 27/7). Hierbij beoordelen we de meest recente literatuur ook leden van de onafhankelijke wetenschappelijke adviesraad van de gedragsunit. We zijn nu benieuwd welke informatie die wij met jullie hebben gedeeld beland is bij het OMT en met welke nuancering / toelichting? Wij herkennen ons nl. niet in de stellige wijze waarop naar verwezen wordt naar informatie uit de gedragsunit. Tevens blijven we ons afvragen waarop het idee van 'schijnveiligheid' is gebaseerd. De literatuur geeft ons inziens namelijk geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van schijnveiligheid bij mondkapjes gebruik. We stellen het op prijs als jullie de literatuur waarop deze stelling van het OMT is gebaseerd met ons kunnen delen.

Ten aanzien van het gebruik van mond/neusbeschermers is het ons inziens belangrijk om onderscheid te maken tussen 2 besmettingsroutes: a) beschermen niet-medische kapjes rechtstreeks tegen overdracht en b) beschermen mondkapjes indirect tegen overdracht via aanpassingen in gedrag (met andere woorden, wordt het effect van mondkapjes gemedieerd door gedrag). In het OMT advies aan het kabinet paste ons inziens een reflectie op beide besmettingsroutes, danwel een reflectie op route a met een verwijzing naar de actualisatie van de memo van de gedragsunit hierover als reflectie op route b. Dit laatste zou ons inziens beter zijn geweest aangezien het kabinet en de veiligheidsregio's dan expliciet waren gewezen op een nog volgend door gedragsdeskundigen afgewogen oordeel waar het ministerie van VWS ook separaat het RIVM om heeft gevraagd.

Eén RIVM

In het kader van de pandemiebestrijding denken wij dat het heel belangrijk is dat het RIVM eenduidig en helder communiceert om draagvlak en geloofwaardigheid van adviezen en inzichten die wij delen met het kabinet zo hoog mogelijk te houden. De wijze waarop we nieuwe internationale studies afgelopen week ook via de NOS onder de aandacht hadden gebracht, was achteraf verre van handig. Dat snappen we. Reden te meer om nu wel intern goed af te stemmen. Rondom het OMT advies is het onze indruk dat dit onvoldoende is gebeurd. Dit is bevorderlijk voor naleving van gedragsregels door de Nederlandse bevolking. Juist nu we een afname van de naleving zien en een toename van het aantal besmettingen als gevolg extra belangrijk. Bij geloofwaardigheid en draagvlak speelt ook maatschappelijke context een rol. Gezien het beleid in andere landen op het vlak van mondkapjes, was al langer duidelijk dat de discussie over mondkapjes ook hier weer zou opladen. Dat was ook de reden waarom we vorige week, al voordat we een vraag van VWS ontvingen hierover, waren gestart met het actualiseren van de inzichten op dit vlak op basis van recente wetenschappelijke literatuur.

Conform de WHO-adviezen inzake pandemiebestrijding beschikt het RIVM tegenwoordig zowel over medisch/virologische expertise als gedragsexpertise. Omdat de gedragsunit is opgericht na het uitbreken van de huidige pandemie, maakt ze geen deel uit van de formele crisis-structuur. Nu in Den Haag de crisis-structuur is afgeschaald en er een nieuwe structuur wordt ingericht, lijkt het ons wijs om ook binnen het RIVM onder leiding van [5.1.2e] de huidige inrichting en afstemming te evalueren en te bezien

hoe ook wij als RIVM het beste het land kunnen dienen nu de huidige pandemie langer zal aanhouden dan bij aanvang mogelijk werd verwacht.

Omdat [redacted] 5.1.2e en [redacted] 5.1.2e sturen wij deze mail ook cc aan hen beiden. Uiteraard beseffen we dat een gesprek beter is dan een mail, zie dit derhalve vooral als een onderlegger voor een goed gesprek.

Met oog op vakanties, stellen we voor om in de week van 10 augustus met elkaar en met [redacted] 5.1.2e om tafel te gaan om het benutten van de verschillende expertise samenwerking binnen het RIVM te bespreken. Aanwezigheid van [redacted] 5.1.2e en [redacted] 5.1.2e daarbij lijkt ons ook gepast.

Met hartelijke groeten

[redacted] 5.1.2e & [redacted] 5.1.2e

From: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @rivm.nl>

Sent: donderdag 30 juli 2020 22:57

To: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @rivm.nl>

Subject:

Hi [redacted] 5.1.2e

[redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e

[redacted] 5.1.2e

[redacted] 5.1.2e

[redacted] 5.1.2e Concept

[redacted] 5.1.2e

Met hartelijke groet,

5.1.2e

Prof. dr.

5.1.2e

5.1.2e

RIVM Centrum Gezondheid en Maatschappij | 5.1.2e
Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven / Postbus 1 (postbak 12) | 3720 BA Bilthoven

T +31 5.1.2e | M + 5.1.2e | E 5.1.2e @rivm.nl | Tw @ 5.1.2e

RIVM De zorg voor morgen begint vandaag